

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Să iubim pe Maria Maica lui Dumnezeu.

XI. Cine iubește pe Maria, rostește „Născătoarea” cu evlavie.

Salutarea îngerească, sau „Născătoarea” — este, fără îndoială, cea mai frumoasă rugăciune cu care laudăm pe Maica Domnului, și prin care putem dobândi dela Dânsa darurile, ce ne trebuesc; această rugăciune o auzim mai des de pe buzele creștinilor. — Tocmai fiindcă se rostește așa de des, și de atâtea ori la zi: se rostește adeseori rău, cu multă neatențiune, cu multă nebăgare de seamă, și se rostește mai mult cu buzele decât cu inima; de multe ori apoi această rugăciune se rostește cu grabă, iute, repede, cuvintele nu se zic întregi, ci numai de jumătate. — Nu așa trebuie să facă cei ce iubesc pe Maica Domnului. — Ei cum-pănesc și știu că „Născătoarea” este cea mai frumoasă și cea mai scumpă rugăciune, prin care se cinstește Maica lui Dumnezeu, de aceea ei știu că trebuie să o rostească pe cât se poate mai bine, și cu toată evlavia... Ei trebuie să cunoască înțelesul cuvintelor din aceasta rugăciune, și să le însoțească cu simțământul inimei: — *Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bucură-te.* Cuvântul: *bucură-te*, este un fel de salutare, de închinăciune... ce i-o aduce Îngerul din partea lui Dumnezeu, este deci cel mai frumos fel sau chip, în care se poată saluta Preasfânta Fecioară, și Dumnezeu o salută fiindcă o iubește, și o cinstește tare mult, căci și noi salutăm pe cei ce îi cinștim.. *Așadară: bucură-te... Marie* — înseamnă: Te salut pe tine, Marie, și mă închin ție, pentru că te iubesc pe tine. Oh de te-aș putea saluta și eu ca Îngerul, ca să-ți fac

mare plăcere! *Plină de dar, Marie.* Sufletul Mariei a fost totdeauna plin cu dar, și n'a fost în el niciodată nici cel mai mic păcat. — Maria a fost plină de dar nu numai pentru sine, ci și pentru noi, ca să ne dobândească și nouă daruri dela Dumnezeu. — Oh de n'ar fi nici pe sufletul meu nici un păcat, niciodată!... *Domnul este cu tine.* Dumnezeu este cu Maria în chip deosebit, mai mult decât cum e cu toți Sfinții... pentrucă o iubește pe Ea singură mai mult decât pe toți Îngerii și Sfinții... *Roagă-te lui Dumnezeu, Maică Sfântă,* ca și eu totdeauna să fiu bun, și să mă iubească Dumnezeu și pe mine. — *Binecuvântată ești tu între muieri,* fiindcă Maria a avut cinstea aceea unică și deschilinită a fecioriei dea pururea și de a fi în aceeaș vreme Maica lui Dumnezeu: De aceea pe Maria o laudă tare mult Îngerii și oamenii cei evlavioși. Căci *a binecuvânta înseamnă: a lauda tare mult pe cineva...* Și eu voesc, o Maică Preacurată, să te laud și să te preamăresc pe tine totdeauna. — Aceste cuvinte sunt ale Arhangelului ui Gavril, pe cari i le-a spus în numele lui Dumnezeu, cu prilejul Bunevestiri. — Și Sfânta Elisaveta a numit pe Maria: *binecuvântată între muieri,* când Maria a cercetat-o îndată după Bunevestire, dar Sfânta Elisaveta a mai adaos: *Și binecuvântat este fructul pântecelui tău,* (adecă Isus) pentru că spre Isus sunt îndreptate toate binecuvântările pământului și ale cerului, și El este izvorul tuturor binecuvântărilor, cari se pogoară de sus. — Deci trebuie să laudăm și pe Fiul cel Sfânt al Mariei, pe Domnul Nostru Isus Hristos, pe care l-a născut Ea, căci acesta ne-a răscumpărat pe noi... Sfânta Biserică adaoage celelalte cuvinte: *Preasfântă Marie, Maica lui Dumnezeu, roagă-te pentru noi păcătoșii, acum,* adecă azi, mâne, și în toate zilele,

până vom trăi în lumea această, și în oara morții noastre, adevărat atunci, când va trebui să murim, să trecem din lumea această în cealaltă.

Să rostim așadară totdeauna cu evlavie această frumoasă rugăciune, și câte odată să o rostim cu cea mai mare atențiune, cu o deosebită băgare de seamă, zicându-i mai înainte: „Oh, Marie, ca să te pot saluta cu mai puțină nevrednicie, eu aș vrea acum să rostesc această rugăciune cu respectul și cinstea cu care te-a salutat și s'a închinat fie Arhangelul Gavriil, cu iubirea și mirarea cu care te-a salutat sfânta Elisaveta, și cu evlavia și încrederea cu care te-au salutat toți Sfinții și toate Sfintele, cari în toate veacurile te-au salutat cu: Născătoarea.”

Preasfântă Fecioară, încheind această cântăciună, în ziua în care sfânta noastră Biserica prăznuiește: *Mutarea sfântului, preamăritului și întru tot laudatului Apostol și Evangelist Ioan Teologul* — (în 26 Septembrie), căruia Mântuitorul, arătându-te pe Tine, i-a zis de pe Cruce: „*Iată mamă-tă*”, iar pe noi pe toți ne-a încredințat grijei tale de maică dulce și ocrotitoare, având să-ți fim fii cucernici și iubitori, zicând către Tine: *Muiere iată fiul tău* — arătându-i pe Sfântul Ioan, care atunci inchipuia pe toți creștinii... în această zi de praznic bisericesc, în care încheiu cântăciuna această întru cinstea și lauda ta, preasfântă Maică, eu nevrednicul tău fiu, împreună simțămintele mele cu cele ale tuturor inimilor bune din toată lumea catolică, cari te iubesc pe tine și nutresc o deosebită evlavie către tine, laudându-te, binecuvântându-te, preamărindu-te și cerând dela tine daruri. — În mulțimea nenumărată a acestor simțăminte, între cari vei găsi atâtea deosebit de curate și vrednice de plăcerea ta, primește și simțămintele nevrednicului tău rob, și nu mă lăpădă pe mine dela fața ta, ci mă primește și pe mine cu îndatinata ta milostivire de oameni. — Binecuvântă, oh, Maică Precurată, această mică cântăciună, și fă, ca să lucreze mult bine în suflete, iar pe cetitorii acestei cântăciune luminează-i să se roage inimei tale de maică dulce și milostivă — și pentru cel ce a prelucrat cu toată dragostea sufletului său — această cântăciună întru lauda, cinstea și mărirea ta, — carea ești binecuvântată în vecii vecilor. —

Oh, Doamna mea preabinecuvântată... îmblânzește pentru mine pe înduratul Dumnezeu, cel ce s'a născut din tine, să ierte

păcatele mele, și să mă mântuiască din pierirea mea, ca și eu cu toți cei ce au dobândit iertare, să cânt și să preamăresc îndurarea cea nemăsurată a lui Dumnezeu celui născut din tine, și neînfruntată folosința ta cea spre mine, în viața această, și în veacul cel de veci Amin.

(Sfârșit.)

Din Istoria Biblică A VECHIULUI TESTAMENT.

7. Neamul omenesc se înmulțește și se corupe.

Abel ucis încă ca tinăr de Cain, nu a putut se fie purtătorul speranței de mântuire, însă în loc de aceasta, tocmai prin moartea lui a devenit cel dintâi prototip al Mântuitorului însuși „și prin aceasta de și mort încă vorbește” (Evr. 11, 41.)

Pentru moartea lui Abel, Adam și Eva au fost mângăiați prin Seth, care moștenind cu spiritul bun alui Abel și chemarea lui, de-o parte el și urmașii lui — numiți sethiți — iară de alta parte Cain cu urmașii lui — cainiți — au fost reprezentanții acelor două direcțiuni sufletești opuse, a căror moștenire și evaluare, le putem urmări din generație, și dacă sf. scriptura nu mai pomenește nici de ceilalți copii ai lui Adam și Eva nici despre copiii lui Cain și Seth decât aceia, pre cari i-i găsim amintiți, lucrul se explică prin aceea ca în opera mântuirii ei nu mai au importanță.

Ce privește urmașii lui Cain, am văzut că ei cu Cain împreună dintr'un spirit de opunere provocătoare au zidit cel dintâiu oraș.

Paralel cu invărbirea lor sufletească față de Dumnezeu, în cultura și în civilizația profană lumească găsim o înaintare la ei.

Un urmaș alui Cain, Lamech, este care rupând cu principiul monogamiei a luat cel dintâi două femei, unul dintre feciorii lui inventează muzica, dând posibilitate desfrâului să se manifeste între forme mai ascunse și rafinate, un alt fecior a lui inventează arta de a lucra cu arme și fierul, făcând arme de a ataca avutul și vieța altora. Chiar și poezia este pusă în serviciul păcatului. Sf. scriptură ne dă o mică poezie a lui Lamech, în care acesta se mândrește înaintea feme-

ilor lui că a omorit doi oameni și spune cu o nerușinată incredere în armele făcute de feciorul lui, că dacă Dumnezeu va pedepsi de șapte ori pe acela care se va răsbuna asupra lui Cain pentru Abel, el — Lameh — va pedepsi de 77-ori pe răsbunător.

Între urmașii lui Seth despre Enoh zice sf. scriptură ca el a început a invoca numele lui Dumnezeu până când cainiții, ei însuși se numeau fii și fete a oamenilor.

Între sethiții sf. scriptura dă o deosebită importanță lui Enoh, despre care se pomenește și în testamentul vechiu și cel nou.

Depravarea morală, care a fost la cainiți generală, s'a înrădăcinat prin căsătorii și între sethiți, : „văzură fiii lui Dumnezeu pe fetele oamenilor că sunt frumoase, și-și luară lor de femei din toate pre cele ce alegeau.” (6, 1.) Insuși un fecior de a lui Henoch, Mathusala, a luat de femeie pe Noema, o fată de alui Lameh, și prin aceasta a devenit el unul dintre cei mai infricoșai sprijinitori a corupției între sethiți.

Față de aceasta stricăciune generală Enoh s'a luptat cu zelul unui adevărat apostol, cum spune sf. ap. Iuda (14, 15) și pentru care zel Dumnezeu nu a lăsat să moară fără l'a luat, cum spune sf. Pavel (Evr. 11, 5) „Cu credința a fost mutat Enoh, ca să nu văză moarte, și nu l'au aflat, pentrucă l'a mutat pe el Dumnezeu, căci mai înainte de a-l muta, a fost mărturisit, că a plăcut lui Dumnezeu”.

Este o părere unanima în biserică, că acest Enoh împreună cu prorocul Ilie nu au murit, ci Dumnezeu i-a păstrat pentru zilele Antihristului, când vor veni să mărturisească pentru Hristos și atunci vor muri moarte de mucenic.

Amestecându-se sethiții cu cainiții, stricăciunea a devenit generală, și pentru aceea a hotărît Dumnezeu că — în afară de Noe și familia lui — va nimici oamenii prin potop.

Din catehism.

86. Cum se numește judecata aceasta de la capătul lumii ?

Judecata aceasta dela capătul lumii se numește judecata cea de obște, pentru că atunci toți oameni din toată lumea se vor judeca.

Cum vom arăta la un alt loc, sufletul fie căruia mort îndată după moarte vine judecat de Dumnezeu. La judecata cea de obște se vor înfățișa înaintea lui Dumnezeu dintr' odată toți oamenii și ingerii, ca să se aducă asupra tuturor judecata. Aceasta se numește și judecata din urmă, 'căci va fi ultimul spectacol, care va termina schimbările nefârșite ce ne oferă figura lumii zilnic ochilor noștri.

În aceasta judecată după părerea teologilor va premerge o judecată individuală, la care vor fi supuși toți oamenii ca să li se judece o recompensă după măsura meritelor sau a culpabilității lor, acest proces — probabil numai mental — se va desfășura în auzul și la văzul tuturor oamenilor și ingerilor. Prin aceasta judecată parțială, toată lumea va fi despărțită în două părți, — „Și va pune oile de dreapta sa, iară caprele de stânga.” (Mat. 25, 33.) — după despărțirea aceasta va rosti Isus Hristos judecata generală celor de dreapta lui: „veniți binecuvântații părintelui meu de moșteniți împărăția, care e gătită vouă dela întemeierea lumii.” (Mat. 25, 34.) iar celor de stânga lui le va zice: „duceți-vă dela mine blăstămaților în focul cel de veci, care e gătit diavolului și ingerilor lui.” (Mat. 25, 41.)

De și sufletul va fi judecat îndată după moarte, trebuie să fie și judecata de obște.

Deși mulți oameni zic cu omul cel rău din sfta scriptură că Dumnezeu este un stăpân greu, secerând unde nu a sămănat și adunând unde nu a risipit (Mat. 25, 24.) totuși trebuie să vină o zi, în care va fi justificat Dumnezeu în fața lumii, și în care se va cunoaște, că cugetele lui au fost de pace și nu de rău (Ior. 29, 11.) Ziua aceea va fi ziua dreptății, când va răsplăti fie căruia după faptele sale, în ziua aceea va triumfa înțelepciunea lui Dumnezeu care păstrând libertatea omului, a știut să conducă — cu atâta blândețe dar totuși atât de puternic și biruind ori ce rezistență — universul întreg către destinul său, va fi ziua iubirei care a făcut tot posibilul ca să mântuiască ce era pierdut, iar cel osândit a făcut totul să se prăpădească, va fi învingerea puterii lui, pre care și cel rău era silit să servească pentru ducerea la îndeplinire a scopurilor sale adorabile.

(Va urma.)

Concordatul. În sfârșit Concordatul încheiat între Sf. Scaun din Roma și Guvernul român s'a ratificat de ambele Corpuri legislative. Putem spune aproape cu unanimitate.

Marele învățat al neamului nostru, dl. prof. Iorga vorbind în Camera deputațiilor în legătură cu concordatul, între altele a spus următoarele :

„Poporul românesc, unde este și cât este, și incunjurat de dușmanii și de invidioșii, pe cari îi are, pe cari nu-i poate desarma cu toată bunătatea și dreptatea sufletului lui, are nevoie de prietini pretutindeni (Dl. ministru Aurel Vlad : Așa este). Și aceia dintre Români, cari sunt legați de Biserica Romei, ne dau în momentul de față, nu numai prietenia Sfântului Scaun, dar ne dau în toate cercurile catolice din lumea întreagă, acest sprijin, de care foarte multă vreme încă, statul românesc va avea nevoie, (aplause prelungite, îndelung repetate. Voci : foarte bine !). Așa în cât, fiind — cum este obiceiul acestui popor — cumpăna dreaptă între realitățile care există și între meritele care au fost câștigate de cele două biserici, eu, ortodoxul cel mai strâns legat, prin sentimentele sale naționale, de biserica ortodoxă, creațiunea proprie a poporului românesc, eu, care nu votez de obicei în aceasta Cameră, votez, înfrângând o prejudecată, de care nu-mi pasă, supraport electoral, votez concordatul cu Roma. (Aplause prelungite și îndelung repetate.)

Noua Episcopie din nordul Ardealului.

După ratificare Concordatului urmând a se face delimitarea diecezei celei noi și în legătură cu aceasta, stabilirea orașului, unde noua dieceză ar fi să-și aibă reședința, noi Maramureșenii din adâncul sufletului dorim și cerem, că noua Episcopie să-și aibă reședința în Sighetul-Maramureșului. Aceasta

ne-a fost dezideratul nostru deja din clipa, când s'a înfăptuit România mare. La marea adunare a credincioșilor din 1922 în modul cel mai sărbătoreț s'a dat expresiunea obștească în acest înțeles. Numeroasele adrese, memorii, deputații, dovedesc în de ajuns, că sufletul poporului din țara lui Dragoș-Vodă însetează a-și avea episcopia sa și încă în țara sa, în orașul său.

Pentru a-și vedea pioasa dorință înfăptuită, este gata și la jertfă materială. În zilele trecute, comitetul „Asociațiunii pentru cultura poporului român din Maramureș” cu unanimitatea entuziasta a tuturor membrilor săi a hotărât, că își predă toată averea sa în scopul Episcopiei noi dacă aceasta își va avea rezidența stabilă în Sighet. Aceasta avere se evaluează la 7 milioane Lei. Primăria orașului, prin hotărârea sa oferă tot în acest scop o impozantă clădire cu etaj din piața unirei, carea încă prețuiește vr'o câteva milioane. Mai urmează județul și înaltul Erar, care suntem ferm convinși, că au la inimă sprijinirea acestei instituțiuni bisericești.

CONVOACARE.

On. membrii ai Asociațiunii pentru Cultura Poporului Român din Maramureș sunt convocați în

ADUNARE GENERALĂ ORDINARĂ

care se va ține în ziua de 21 Iunie 1929 la ora 10 a. m. în localul propriu — Sighet Piața Unirii No. 25 — pentru desbaterea următorului

PROGRAM :

1. Dare de seamă despre activitatea dela adunarea generală ultima.
2. Revizuirea socotelilor și descărcarea comitetului
3. Hotărâre cu privire la înființarea noii episcopiei de nord.
4. Alegerea noului comitet.
5. Primirea membrilor. 6. Propuneri.

Sighet, la 1 Iunie 1929.
Dr. F. MIHALYI
președinte

PETRU POP
secretar

Calendar săptămânal.

16 — 22 Iunie 1929.

16. Dumineca IV. d. Rusalii (Ev. Mat. 8, 5.) P. Tihon.
17. Luni. M. Manuil.
18. Marți. M. Leonte.
19. Mercuri. Ap. Iuda.
20. Joi. M. Metodie † 312.
21. Vineri. M. Iulian.
22. Sâmbătă. M. Eusebie † 380.